UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (neljäs jaosto)

8 päivänä marraskuuta 2011 *

Asiassa T-88/09,

Idromacchine Srl, kotipaikka Porto Marghera (Italia),

Alessandro Capuzzo, kotipaikka Mirano (Italia),

Roberto Capuzzo, kotipaikka Mogliano Veneto (Italia),

edustajinaan asianajajat W. Viscardini ja G. Donà,

kantajina,

vastaan

Euroopan komissio, asiamiehinään D. Grespan ja E. Righini, avustajanaan asianajaja F. Ruggeri Laderchi,

vastaajana,

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

jossa on kyse vahingonkorvauskanteesta, jolla vaaditaan korvausta vahingoista, joiden on väitetty aiheutuneen Idromacchine-yhtiön yrityskuvalle ja maineelle, kun Euroopan unionin virallisessa lehdessä on julkaistu 30.12.2004 tehty komission päätös K(2002) 5426 lopullinen ”Valtiontuki – Italia – Valtiontuki N 586/2003, N 587/2003, N 589/2003 ja C 48/2004 (ex N 595/2003) – Kemikaalisäiliöaluksen kolmen vuoden toimitusajan pidentäminen – Kehotus huomautusten esittämiseen [EY] 88 artiklan 2 kohdan mukaisesti”, tässä päätöksessä olleiden valheellisten tietojen vuoksi,

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja I. Pelikánová sekä tuomarit K. Jürimäe (esittelevä tuomari) ja M. van der Woude,

kirjaaja: johtava hallintovirkamies J. Palacio González,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 8.2.2011 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Asian tausta

1 Idromacchine Srl on laivanrakennusalan yritys, joka on erikoistunut paineastioiden valmistukseen. Alessandro Capuzzo, joka toimii yhtiön hallituksen puheenjohtajana, omistaa 50 prosenttia ja toimitusjohtaja Roberto Capuzzo 50 prosenttia

Idromacchinen osakepääomasta. Idromacchinea ja Capuzzoja kutsutaan jäljempänä yhdessä ”kantajiksi”.

2 Cantiere navale De Poli SpA (jäljempänä De Poli) tilasi vuonna 2002 Idromacchinelta neljä suurta nestekaasun kuljetussäiliötä De Polin telakalla rakennettaviin aluksiin C.188 ja C.189.

3 Alusten C.188 ja C.189 rakentamiseen oli myönnetty laivanrakennusteollisuudelle myönnettävän tuen uusien sääntöjen vahvistamisesta 29.6.1998 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1540/98 (EYVL L 202, s. 1) tarkoitettua toimintatukea. Asetuksen 3 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaan telakoille voidaan myöntää toimintatukea ainoastaan tietyin edellytyksin, ei kuitenkaan aluksille, jotka luovutetaan yli kolme vuotta lopullisen sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen. Asetuksen 3 artiklan 2 kohdan mukaan Euroopan yhteisöjen komissio voi kuitenkin pidentää kyseistä kolmen vuoden määräaikaa, jos se on perusteltua kyseisen laivanrakennushankkeen teknisen monimutkaisuuden vuoksi tai jos telakan työsuunnitelma viivästyy sellaisten odottamattomien, merkittävien ja perusteltavissa olevien häiriöiden vuoksi, jotka aiheutuvat poikkeuksellisista, ennalta arvaamattomista ja yrityksestä riippumattomista syistä. Komissio voi hyväksyä toimitusajan pidentämisen ainoastaan, jos kyseinen jäsenvaltio pyytää sitä [EY] 93 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 22.3.1999 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 659/1999 (EYVL L 83, s. 1) 2 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen.

4 Italian tasavalta pyysi 11.12.2003 asetuksen N:o 1540/98 3 artiklan 2 kohdan perusteella komissiota hyväksymään eräille aluksille – mukaan luettuina De Polin rakentamille aluksille C.188 ja C.189 – asetetun toimitusajan pidentämisen.

5 Komissio pyysi 5.2.2004 ja 18.10.2004 välisenä aikana useaan otteeseen Italian viranomaisia toimittamaan lisätietoja alusten toimitusajan pidentämistä koskevasta pyynnöstä. Viranomaiset vastasivat komission pyyntöihin määräajassa.

6 Komissio antoi 30.12.2004 Italian tasavallalle tiedoksi päätöksensä K(2002) 5426 lopullinen ”Valtiontuki – Italia – Valtiontuki N 586/2003, N 587/2003, N 589/2003 ja C 48/2004 (ex N 595/2003) – Kemikaalisäiliöaluksen kolmen vuoden toimitusajan pidentäminen – Kehotus huomautusten esittämiseen [EY] 88 artiklan 2 kohdan mukaisesti” (jäljempänä riidanalainen päätös).

7 Riidanalaisella päätöksellä komissio yhtäältä hyväksyi De Polin rakentamien alusten toimitusajan pidentämisen todettuaan ilmoitettujen tukien alustavan tutkimisvaiheen päätyttyä, että asetuksen N:o 1540/98 3 artiklan 2 kohdassa säädetyt edellytykset täyttyivät, ja toisaalta aloitti EY 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun muodollisen tutkintamenettelyn, joka koski pyyntöä eräällä toisella telakalla rakennettavan kemikaalisäiliöaluksen toimitusajan pidentämisestä.

8 De Polin rakentamien alusten toimitusajan pidentämistä koskevan pyynnön tutkimisesta komissio toteaa riidanalaisen päätöksen 10 kohdan iii alakohdassa seuraavaa: *

”Aluksista *C.196* ja *C.197* on todettava, että telakka oli pyytänyt Idromacchinea – –, joka on yksi tärkeimmistä säiliövalmistajista, rakentamaan kuljetussäiliöt alusten *C.196* ja *C.197* sisaraluksiin *C.188* ja *C.189*. Alusten *C.188* ja *C.189* rakentamisen

* Tässä ja jäljempänä tuomiossa esitetyt lainaukset päätöksestä on suomennettu unionin tuomioistuimessa, koska EUVL:ssä ei ole julkaistu suomenkielistä tekstiä.

ollessa vielä kesken italialainen sertifiointielin RINA (Registro italiano navale) totesi Idromacchinen edellä mainittuja aluksia varten valmistamat säiliöt vaatimusten vastaisiksi niissä havaittujen puutteiden vuoksi.

– – Alun perin aluksille *C.188* ja *C.189* tarkoitetut säiliöt, joiden tilalle tilattiin uudet säiliöt toiselta valmistajalta, asennettiin siis aluksiin *C.197* ja *C.196*, mistä syystä toimitus viivästyi yhteensä kuusi kuukautta alkuperäisestä määräajasta, joka oli 31.12.2003.

Kuljetussäiliöt ovat aluksen välttämättömiä komponentteja, joita vaaditaan sen hyväksymiseksi nestekaasun kuljetukseen[; Italian viranomaiset] vahvistavat, että aluksissa *C.188* [ja] *C.189* samoin kuin niiden sisaraluksissa *C.196* ja *C.197* käytettävien säiliöiden on täytettävä tiukat merenkulun laatu- ja turvallisuusstandardit. Italian viranomaisten selvitysten mukaan [De Polin] telakka ei Idromacchinen kokeneisuuden tuntien voinut mitenkään ennakoida, että RINA antaisi aluksiin *C.188* ja *C.189* tarkoitettujen säiliöiden vaatimustenmukaisuudesta kielteisen lausunnon. Lisäksi Italian viranomaiset täsmentävät, että telakka alkoi välittömästi etsiä markkinoilta muita toimittajia ongelman ratkaisemiseksi. [G]-yhtiö oli ainoa toimittaja, joka suostui valmistamaan aluksille uudet säiliöt, mutta nähtävästi niitä ei voitu toimittaa ennen 31.1.2004 ja 31.3.2004; tästä syystä telakka joutui pyytämään toimitusajan pidentämistä.

– –”

9 Riidanalaisen päätöksen 28 perustelukappaleen kolmannessa kohdassa komissio toteaa seuraavaa: ”säiliöistä on huomautettava, että sitä, ettei niiden valmistaja

Idromacchine kyennyt rakentamaan säiliöitä (aluksen keskeisiä komponentteja) sertifiointistandardien vaatimusten mukaisesti eikä tämän vuoksi pystynyt toimittamaan niitä sovitussa määräajassa, voidaan pitää vähintäänkin poikkeuksellisena".

10 Riidanalaisen päätöksen 29 perustelukappaleen kolmannessa kohdassa komissio arvioi, että "säiliöiden aiheuttamia ongelmia, jotka johtuivat Idromacchinen kyvyttömyydestä toimittaa telakalle aluksen välttämättömäksi komponentiksi luokiteltavia säiliöitä, joita vaaditaan sen kaupalliseen käyttöön sallituissa käyttöolosuhteissa, on pidettävä myös ennakoimattomina".

11 Riidanalaisen päätöksen 31 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

"Valmistaja ei kyennyt toimittamaan säiliöitä sopimusvelvoitteiden mukaisesti, joten [telakka] joutui tilaamaan komponentit toiselta toimittajalta, minkä seurauksena alusten *C.196* ja *C.197* – – viimeistely viivästyi. Tarvittavien osien toimituksen viivästyminen oli täysin [De Polin] tahdosta riippumatonta, eikä [tällä] ollut mitään keinoja vaikuttaa siihen – –."

12 Lisäksi riidanalaisen päätöksen taulukossa 1 mainitaan erityisesti, että "koska säiliöt eivät puutteidensa takia soveltuneet sisaraluksiin *C.188* ja *C.189*, joiden rakentaminen oli edennyt jo pidemmälle, telakka joutui asentamaan niihin aluksiin *C.196* ja *C.197* tarkoitetut säiliöt".

13 Riidanalaisen päätöksen, sellaisena kuin se annettiin tiedoksi Italian tasavallalle 30.12.2004, viimeisessä perustelukappaleessa todetaan vielä seuraavaa:

”[J]os tämä kirje sisältää luottamuksellisia tietoja, joita ei saa julkistaa, siitä on ilmoitettava komissiolle [viidentoista] työpäivän kuluessa kirjeen vastaanottamisesta. Jos komissio ei saa perusteltua pyyntöä määräajassa, se katsoo, että hyväksytte kirjeen julkistamisen kokonaisuudessaan kolmansille ja sen julkaisemisen todistusvoimaisella kielellä seuraavalla internetsivustolla.”

14 Italian viranomaiset eivät osoittaneet komissiolle pyyntöjä, joissa tätä olisi pyydetty olemaan julkistamatta riidanalaisen päätöksen sisältämiä luottamuksellisia tietoja.

15 Riidanalainen päätös julkaistiin Euroopan unionin virallisessa lehdessä 18.2.2005 (EUVL C 42, s. 15).

Asian käsittely ja asianosaisten vaatimukset

16 Kantajat nostivat nyt käsiteltävän vahingonkorvauskanteen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 27.2.2009 jättämällään kannekirjelmällä.

17 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toisen jaoston puheenjohtaja hylkäsi 11.3.2009 kantajien esittämän nimettömänä käsittelyä ja tietojen salassapitoa koskevan pyynnön. Kantajien pyynnöstä hän vahvisti 2.4.2009 hylänneensä näiden alkuperäisen nimettömänä käsittelyä ja tietojen salassapitoa koskevan pyynnön.

18 Kun unionin yleisen tuomioistuimen jaostojen kokoonpanoa muutettiin, esittelevä tuomari määrättiin neljänteen jaostoon, jonka käsiteltäväksi esillä oleva asia tämän vuoksi siirrettiin.

19 Asianosaisten lausumat ja vastaukset unionin yleisen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin kuultiin 8.2.2011 pidetyssä istunnossa.

20 Kantajat vaativat, että unionin yleinen tuomioistuin

– velvoittaa komission maksamaan kantajille aiheutuneesta aineellisesta vahingosta 5 459 641,28 euroa tai muun unionin yleisen tuomioistuimen arvioiman määrän korvausta, muunnettuna riidanalaisen päätöksen julkaisemispäivän arvosta tuomion julistamispäivän arvoon, ja sille Euroopan keskuspankin perusrahoitusoperaatioille vahvistaman korkokannan mukaista viivästyskorkoa lisättynä kahdella prosenttiyksiköllä tuomion julistamispäivästä siihen saakka, kunnes korvaus on kokonaisuudessaan suoritettu.

– velvoittaa komission korvaamaan Idromacchinelle ja Capuzzoille aiheutuneesta aineettomasta vahingosta kummallekin erikseen kohtuulliseksi katsottavan määrän, suuruudeltaan esimerkiksi 30–50 prosenttia aineellisesta vahingosta määrättävää korvausta ja muutettuna riidanalaisen päätöksen julkaisemispäivän arvosta tuomion julistamispäivän arvoon, ja sille Euroopan keskuspankin perusrahoitusoperaatioille vahvistaman korkokannan mukaista viivästyskorkoa lisättynä kahdella prosenttiyksiköllä tuomion julistamispäivästä siihen saakka, kunnes korvaus on kokonaisuudessaan suoritettu

– velvoittaa komission palauttamaan Idromacchinen ja Capuzzojen maineen määräämällä oikaistaviksi riidanalaisessa päätöksessä julkaistut Idromacchinea koskevat tiedot asianmukaiseksi katsomallaan tavalla – esimerkiksi julkaisemalla tätä koskevan ad hoc ilmoituksen virallisessa lehdessä tai lähettämällä alan tärkeimmille toimijoille osoitetun kirjeen

– velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

21 Komissio vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

– hylkää kanteen;

– velvoittaa kantajat korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Oikeudellinen arviointi

22 EY 288 artiklan toisen kohdan mukaan sopimussuhteen ulkopuolisen vastuun perusteella unioni korvaa toimielintensä ja henkilöstönsä tehtäviään suorittaessaan aiheuttaman vahingon jäsenvaltioiden lainsäädännön yhteisten yleisten periaatteiden mukaisesti.

23 Vakiintuneesta oikeuskäytännöstä ilmenee, että EY 288 artiklan toisen kohdan mukaan yhteisö on sopimussuhteen ulkopuolisessa vastuussa elintensä lainvastaisesta menettelystä ainoastaan, jos seuraavat edellytykset täyttyvät: toimielimen moitittu

toiminta on lainvastaista, vahinko on todella syntynyt ja toiminnan ja väitetyn vahingon välillä on syy-yhteys (asia 26/81, Oleifici Mediterranei v. ETY, tuomio 29.9.1982, Kok., s. 3057, 16 kohta ja asia T-383/00, Beamglow v. parlamentti ym., tuomio 14.12.2005, Kok., s. II-5459, 95 kohta).

24 Toimielimen tai elimen toiminnan lainvastaisuutta koskevan edellytyksen osalta oikeuskäytännössä ensinnäkin edellytetään, että sellaisen oikeussäännön, jolla annetaan yksityisille oikeuksia, riittävän ilmeinen rikkominen näytetään toteen (asia C-352/98 P, Bergaderm ja Goupil v. komissio, tuomio 4.7.2000, Kok., s. I-5291, 42 kohta). Ratkaiseva peruste rikkomisen luokittelemiseksi riittävän ilmeiseksi erityisesti silloin, kun yhteisön toimielimellä tai elimellä on laaja harkintavalta, on sen harkintavallalle asetettujen rajojen ilmeinen ja vakava ylittäminen. Jos kyseessä olevalla toimielimellä tai elimellä on huomattavan vähän tai ei ollenkaan harkintavaltaa, jo pelkän yhteisön oikeuden rikkomisen voidaan katsoa olevan riittävän ilmeinen rikkominen (asia C-312/00 P, komissio v. Camar ja Tico, tuomio 10.12.2002, Kok., s. I-11355, 54 kohta ja yhdistetyt asiat T-198/95, T-171/96, T-230/97, T-174/98 ja T-225/99, Comafrica ja Dole Fresh Fruit Europe v. komissio, tuomio 12.7.2001, Kok., s. II-1975, 134 kohta).

25 Vahingon todellisuutta koskevasta edellytyksestä on todettava, että unioni voi joutua vastuuseen ainoastaan siinä tapauksessa, että kantaja on kärsinyt ”todellisen ja varman vahingon” (yhdistetyt asiat 256/80, 257/80, 265/80, 267/80 ja 5/81, Birra Wührer ym. v. neuvosto ja komissio, tuomio 27.1.1982, Kok., s. 85, 9 kohta; asia 51/81, De Franceschi v. neuvosto ja komissio, tuomio 27.1.1982, Kok., s. 117, 9 kohta ja asia T-108/94, Candiotte v. neuvosto, tuomio 16.1.1996, Kok., s. II-87, 54 kohta). Kantajan on esitettävä yhteisöjen tuomioistuimille se näyttö, joka on tarpeen kantajalle aiheutuneen vahingon olemassaolon ja laajuuden selvittämiseksi (asia 26/74, Roquette

frères v. komissio, tuomio 21.5.1976, Kok., s. 677, 22–24 kohta ja asia T-575/93, Koelman v. komissio, tuomio 9.1.1996, Kok., s. II-1, 97 kohta).

26 Lainvastaisen toiminnan ja väitetyn vahingon välistä syy-yhteyttä koskevasta edellytyksestä on todettava, että väitetyn vahingon on oltava riittävän suorassa syy-yhteydessä riitautettuun toimintaan nähden; tällaisen toiminnan on toisin sanoen oltava vahingon määräävä syy. Unionin ei sen sijaan tarvitse korvata kaikkia toimielintensä toiminnasta aiheutuneita, kaukaisiakin vahingollisia seurauksia (ks. yhdistetyt asiat 64/76, 113/76, 167/78, 239/78, 27/79, 28/79 ja 45/79, Dumortier ym. v. neuvosto, tuomio 4.10.1979, Kok., s. 3091, 21 kohta ja asia T-279/03, Galileo International Technology ym. v. komissio, tuomio 10.5.2006, Kok., s. II-1291, 130 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Kantajan on näytettävä toteen, että riitautetun toiminnan ja väitetyn vahingon välillä on syy-yhteys (ks. asia T-149/96, Coldiretti ym. v. neuvosto ja komissio, tuomio 30.9.1998, Kok., s. II-3841, 101 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

27 Jos yksi näistä kolmesta sopimussuhteen ulkopuolisen yhteisön vastuun syntymisen edellytyksestä jää täyttymättä, korvausvaatimukset on hylättävä, eikä ole tarpeen tutkia kahta muuta edellytystä (asia T-170/00, Förde-Reederei v. neuvosto ja komissio, tuomio 20.2.2002, Kok., s. II-515, 37 kohta; ks. vastaavasti asia C-146/91, KYDEP v. neuvosto ja komissio, tuomio 15.9.1994, Kok., s. I-4199, 81 kohta), eikä yhteisöjen tuomioistuimien tarvitse myöskään noudattaa tiettyä käsittelyjärjestystä (asia C-257/98 P, Lucaccioni v. komissio, tuomio 9.9.1999, Kok., s. I-5251, 13 kohta).

28 Kantajat väittävät, että niille on tässä tapauksessa aiheutunut sekä aineettomia että aineellisia vahinkoja, joista ne vaativat korvausta. Unionin yleinen tuomioistuin katsoo aiheelliseksi tarkastella ensiksi aineettomia vahinkoja koskevaa korvausvaatimusta ja sen jälkeen aineellisia vahinkoja koskevaa korvausvaatimusta.

1. *Aineettomia vahinkoja koskeva korvausvaatimus*

29 Kantajien mukaan sekä Idromacchinelle että Capuzzoille on aiheutunut aineettomia vahinkoja, jotka on korvattava.

Idromacchinelle aiheutunut aineeton vahinko

30 Idromacchinelle aiheutuneeksi väitetyn aineettoman vahingon osalta unionin vastuun syntymisen edellytykset on tutkittava arvioimalla ensiksi komission moititun toiminnan lainvastaisuutta koskeva edellytys, sen jälkeen vahingon aiheutumista koskeva edellytys ja lopuksi lainvastaisen toiminnan ja väitetyn vahingon välisen syyyhteyden olemassaoloa koskeva edellytys. Kysymys Idromacchinelle määrättävän vahingonkorvauksen määrästä on aiheellista tutkia ainoastaan siinä tapauksessa, että kaikki nämä edellytykset täyttyvät.

Komission lainvastaiseksi moitittu toiminta

31 Kirjelmissään kantajat moittivat komissiota lähinnä kahdenlaisesta lainvastaisesta toiminnasta.

32 Ensimmäisen komission lainvastaiseksi moititun toiminnan osalta kantajat väittävät komission rikkoneen hyvän hallinnon periaatetta, laiminlyöneen huolellisuusvelvollisuutta ja loukanneen kantajien puolustautumisoikeuksia, joiden nojalla komission olisi ennen riidanalaisen päätöksen hyväksymistä kuulunut antaa Idromacchinelle

tilaisuus esittää siitä huomautuksensa, jotta Idromacchine olisi voinut näyttää toteen, ettei se ollut vastuussa kyseisten säiliöiden toimituksen viivästymisestä.

33 Puolustautumisoikeuksien loukkaamisesta on aluksi muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan valtiontukien valvontamenettely on yleisen rakenteensa mukaan menettely, joka aloitetaan tuen myöntämisestä yhteisön oikeuden mukaisten velvoitteidensa valossa vastuussa olevaa jäsenvaltiota vastaan (ks. yhdistetyt asiat C-74/00 P ja C-75/00 P, Falck ja Acciaierie di Bolzano v. komissio, tuomio 24.9.2002, Kok., s. I-7869, 81 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

34 Kun ei oteta lukuun tuen myöntämisestä vastuussa olevaa jäsenvaltiota, ne, joita asia koskee, eivät voi itse vaatia valtiontukien valvontamenettelyssä, että komission olisi kuultava niitä samalla kontradiktorisella tavalla kuin sen on kuultava kyseessä olevaa jäsenvaltiota (ks. edellä 33 kohdassa mainitut yhdistetyt asiat Falck ja Acciaierie di Bolzano v. komissio, tuomion 82 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

35 EY 88 artiklassa määrätyssä valtiontukien valvontamenettelyssä on erotettava toisistaan ensinnäkin kyseisen artiklan 3 kohdan mukainen tukien alustava tutkimisvaihe, jonka tavoitteena on ainoastaan antaa komissiolle mahdollisuus tehdä ensimmäiset päätelmänsä kyseisen tuen osittaisesta tai täydellisestä soveltuvuudesta yhteismarkkinoille, ja toiseksi saman artiklan 2 kohdassa tarkoitettu tutkimisvaihe. EY:n perustamissopimuksen mukaan komissio on vasta viimeksi mainitussa vaiheessa, jonka tavoitteena on tehdä mahdolliseksi, että komissio saa käyttöönsä kattavat tiedot kaikista asiaan liittyvistä seikoista, velvollinen kehottamaan niitä, joita asia koskee, esittämään huomautuksensa (ks. asia C-78/03 P, komissio v. Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, tuomio 13.12.2005, Kok., s. I-10737, 34 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

36 Edellä 33–35 kohdassa mainitusta oikeuskäytännöstä seuraa, että komissiolla, joka hyväksyi De Polin valmistamien alusten toimitusajan pidentämisen riidanalaisella päätöksellä, ei ollut velvollisuutta kuulla Idromacchinea kyseisen tuen alustavassa tutkimisvaiheessa. Idromacchine ei myöskään osallistunut menettelyyn kolmantena, jota menettely koskee, koska se ei ollut tuensaaja eikä tuensaajan kilpailija.

37 Kantajien tästä kysymyksestä esittämät väitteet eivät kumoa näitä toteamuksia.

38 Ensinnäkin on hylättävä tehottomana väite, jonka mukaan komissio olisi päätynyt riidanalaisessa päätöksessä eri lopputulokseen, jos se olisi kuullut Idromacchinea ennen riidanalaisen päätöksen hyväksymistä. Tällaisella väitteellä ei nimittäin missään tapauksessa voida kyseenalaistaa edellä 36 kohdassa esitettyä päätelmää, jonka mukaan komissiolla ei ollut velvollisuutta kuulla Idromacchinea kyseisten tukien alustavassa tutkimisvaiheessa.

39 Toiseksi on hylättävä perusteettomana väite, jonka mukaan unionin yleisen tuomioistuimen olisi käsiteltävän asian tosiseikkojen perusteella todettava, että kantajien puolustautumisoikeuksia on loukattu, kuten se teki nyt tarkasteltavan kaltaisissa olosuhteissa asiassa T-412/05, M vastaan Euroopan oikeusasiamies, 24.9.2008 antamassaan tuomiossa (133 ja 136 kohta, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa). Siinä todettiin Euroopan oikeusasiamiehen rikkoneen kontradiktorista periaatetta mainitsemalla erään virkamiehen nimeltä hallinnollista epäkohtaa koskevasta kantelusta tekemässään päätöksessä tätä ennalta kuulematta, vaikka oikeusasiamiehen olisi häntä velvoittavien oikeussääntöjen mukaan kuulunut näin tehdä. Toisin kuin kyseisen asian olosuhteissa, komissiolla ei kuitenkaan nyt tarkasteltavassa asiassa ollut velvollisuutta kuulla Idromacchinea ennen riidanalaisen päätöksen tekemistä.

40 Näin ollen on hylättävä perusteettomina kantajien väitteet, joiden mukaan komissio rikkoi hyvän hallinnon periaatetta, laiminlöi siitä johtuvaa huolellisuusvelvollisuutta ja loukkasi puolustautumisoikeuksia, kun se jätti kuulematta Idromacchinea ennen riidanalaisen päätöksen tekemistä.

41 Toisen komission lainvastaiseksi moititun toiminnan osalta kantajat vetoavat yhtäältä salassapitovelvollisuuden laiminlyöntiin, koska komission ei olisi pitänyt mainita Idromacchinea nimeltä lukiessaan virheellisen menettelyn sen syyksi riidanalaisessa päätöksessä, ja toisaalta suhteellisuusperiaatteen loukkaamiseen, koska Idromacchinen nimen ilmaisemiseen kyseisessä päätöksessä ei ollut tarvetta. Vaikka olisikin katsottava, että Idromacchine oli vastuussa De Polin valmistamien alusten toimituksen viivästymisestä ja etteivät sen toimittamat säiliöt olleet voimassa olevien standardien mukaisia, kantajien mukaan komissio teki joka tapauksessa virheen ilmaistessaan Idromacchinen nimen virallisessa lehdessä julkaisemassaan riidanalaisessa päätöksessä, vaikkei sen ilmaiseminen ollut tässä tapauksessa tarpeellista.

42 Tässä yhteydessä on muistutettava, että EY 287 artiklan mukaan unionin toimielimen jäsen, komitean jäsen, yhteisön virkamies tai muu sen henkilöstöön kuuluva ei saa, tehtävänsä päätyttyäkään, ilmaista salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja eikä varsinkaan tietoja yrityksistä taikka niiden liikesuhteista tai kustannustekijöistä.

43 Asetuksessa N:o 659/1999 toistetaan komission salassapitovelvollisuus valtiontukien tutkinnassa. Asetuksen johdanto-osan 21 perustelukappaleessa todetaan, että ”julkistaessaan päätöksiään komission olisi noudatettava salassapitovelvollisuutta koskevia sääntöjä [EY 287] artiklan mukaisesti”. Saman asetuksen 24 artiklan mukaan ”komissio ja jäsenvaltiot sekä niiden virkamiehet ja muut niiden palveluksessa olevat henkilöt, mukaan lukien komission nimeämät riippumattomat asiantuntijat, eivät saa

ilmaista salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja, jotka he ovat saaneet tätä asetusta sovellettaessa”.

44 EY 287 artiklassa sen enempää kuin asetuksessa N:o 659/1999 ei kuitenkaan nimenomaisesti mainita, mitkä tiedot kuuluvat salassapitovelvollisuuden piiriin.

45 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvat tiedot voivat olla sekä luottamuksellisia tietoja että liikesalaisuuksia (asia T-353/94, Postbank v. komissio, tuomio 18.9.1996, Kok., s. II-921, 86 kohta). Yleisesti liikesalaisuuksien tai muiden salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvien tietojen luonteesta on todettava, että on ensiksi välttämätöntä, että ainoastaan rajallinen henkilömäärä on tietoinen näistä liikesalaisuuksista tai luottamuksellisista tiedoista. Toiseksi on oltava kyse sellaisista tiedoista, joiden paljastaminen on omiaan aiheuttamaan vakavaa vahinkoa sille henkilölle, joka on antanut kyseiset tiedot, tai kolmansille tahoille. Lopuksi on niiden intressien, joita tietojen paljastaminen voi loukata, on objektiivisesti arvioiden oltava suojan arvoisia. Tiedon luottamuksellisuuden arviointi edellyttää tältä osin niiden oikeutettujen yksilöllisten intressien, jotka ovat paljastamista vastaan, ja sen yleisen intressin vertaamista, jonka mukaan yhteisöjen toimielinten toiminnassa on noudatettava avoimuusperiaatetta mahdollisimman laajalti (ks. asia T-198/03, Bank Austria Creditanstalt v. komissio, tuomio 30.5.2006, Kok., s. II-1429, 71 kohta ja asia T-474/04, Pergan Hilfsstoffe für industrielle Prozesse v. komissio, tuomio 12.10.2007, Kok., s. II-4225, 65 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

46 Edellä 42–45 kohdassa mainittujen säännösten ja oikeuskäytännön perusteella on siis tutkittava, onko komissio kantajien väittämällä tavalla laiminlyönyt sille kuuluvaa salassapitovelvollisuutta ja loukkasiko se suhteellisuusperiaatetta, kun se riidanalaisessa päätöksessä ilmaisi nimeltä mainiten, ettei Idromacchine ollut toimittanut voimassa olevien standardien mukaisia säiliöitä eikä noudattanut sopimusvelvoitteitaan.

47 On ensinnäkin todettava, että Italian tasavallan komissiolle toimittama tieto, jonka mukaan Idromacchine ei kyennyt valmistamaan voimassa olevien standardien mukaisia säiliöitä eikä toimittamaan niitä sopimusehtojen mukaisesti De Polille, oli tarkoitettu yksinomaan kyseisten tukien hallinnollisen tutkintamenettelyn tarpeisiin. Lisäksi tieto liittyy näiden kahden yhtiön välisiin liikesuhteisiin, kuten kantajat perustellusti huomauttavat. Se oli siis tässä tapauksessa sisällöltään luottamuksellista.

48 Edellä 46 kohdassa mainittujen tietojen paljastaminen oli toiseksi omiaan aiheuttamaan Idromacchinelle vakavaa vahinkoa. Riippumatta siitä, tekikö komissio tosiseikkojen arviointia koskevan virheen katsoessaan Idromacchinen menetelleen virheellisesti sopimusvelvoitteidensa täyttämisessä De Polia kohtaan, on joka tapauksessa todettava, että se, että komissio ilmaisi riidanalaisessa päätöksessä sellaisia tosiseikkoja ja arvioita, joissa Idromacchine mainittiin nimeltä epäedullisessa valossa, oli omiaan aiheuttamaan tälle vakavaa vahinkoa.

49 Kolmanneksi koska edellä 46 kohdassa mainittujen tietojen paljastaminen oli omiaan vahingoittamaan Idromacchinen yrityskuvaa ja mainetta, Idromacchinen intressiä siihen, ettei tietoja julkisteta, on objektiivisesti arvioiden pidettävä suojan arvoisena.

50 Kun Idromacchinen oikeutettua intressiä siihen, ettei sen nimeä julkisteta riidanalaisessa päätöksessä, punnitaan yleisen edun kanssa, on tällaista julkistamista neljänneksi pidettävä suhteettomana riidanalaisen päätöksen tavoitteeseen nähden.

51 Tästä on ensinnäkin todettava, että toimielinten toimintaa koskeva avoimuusperiaate ja läpinäkyvyyden vaatimus, sellaisina kuin ne ilmenevät EU 1, EY 254 ja EY 255 artiklasta, edellyttivät tässä tapauksessa sitä, että De Polille myönnettyjä valtiontukia tutkiessaan komissio ratkaisee riidanalaisessa päätöksessä nimenomaisesti kysymyksen siitä, aiheutuiko alusten rakentamisen viivästyminen muiden osapuolten kuin De Polin käyttäytymisestä. Komission olisi kuitenkin ollut täysin riittävää tarkastella näitä sopimusrikkomuksia viittaamalla joko yleisesti alusten tärkeän komponentin toimittajaan tai tarvittaessa erityisesti säiliöiden toimittajaan tarvitsematta kummassakaan tapauksessa mainita kyseistä toimittajaa nimeltä; näin olisi suojattu tämän oikeutetut intressit.

52 Hyväksyttäviä eivät myöskään ole perustelut, joita komissio esittää osoittaakseen, ettei se tehnyt virhettä mainitessaan Idromacchinen nimeltä riidanalaisessa päätöksessä.

53 Ensinnäkin komission väitteet on hylättävä perusteettomina siltä osin kuin se väitti vastauksessaan unionin yleisen tuomioistuimen istunnossa esittämiin kysymyksiin, että ”[riidanalaisen] päätöksen perustelujen kannalta oli aiheellista” mainita nimeltä säiliöiden valmistaja, jota tavallisesti pidettiin ”erityisen luotettavana[, mutta] joka tällä kertaa aiheutti töiden viivästymisen”. Riidanalaisen päätöksen tekemiseen johtaneessa valtiontukien tutkinnassa oli nimittäin merkitystä ainoastaan sillä, perusteliko Italian tasavalta oikeudellisesti riittävällä tavalla De Polin myöhästymisen alusten toimituksessa, joten viivästyksiä aiheuttaneita mahdollisia virheitä tehneen toimittajan nimen paljastaminen ei vaikuta mitenkään komission riidanalaisessa päätöksessä esittämään johtopäätökseen.

54 Toiseksi komission väitteet on hylättävä perusteettomina myös siltä osin kuin se katsoo, että yleisö olisi arvannut säiliöiden valmistajan, vaikkei sen nimeä olisikaan mainittu riidanalaisessa päätöksessä, koska kyseessä on erittäin pieni ja erikoistunut toimiala ja koska Tribunale de Veneziassa (Italia) oli vireillä De Polin ja Idromacchinen välinen riita-asia, josta oli kirjoitettu lehdistössä. Tällaiset olosuhteet eivät nimittäin vaikuta mitenkään siihen, että todetessaan Idromacchinen olevan vastuussa toimituksen viivästymisestä komissio julkisti riidanalaisessa päätöksessä sellaisia tosiseikkoja ja arvioita, joissa todetaan nimeltä mainiten, ettei Idromacchine kyennyt toimittamaan De Polille voimassa olevien standardien mukaisia tuotteita eikä noudattamaan sopimusvelvoitteitaan, vaikkei niiden julkistaminen ollut riidanalaisen päätöksen päämäärään nähden tarpeellista.

55 Lopuksi on hylättävä perusteettomana myös komission väitteet, joiden mukaan riidanalaisen päätöksen perustana olisi ensinnäkin käytetty ainoastaan Italian tasavallan komissiolle toimittamia tietoja ja joiden mukaan sekä asetuksen N:o 659/1999 24 ja 25 artiklasta että salassapitovelvollisuudesta valtiontukipäätöksissä 1.12.2003 annetun komission tiedonannon C (2003) 4582 (EUVL C 297, s. 6) 25 kohdasta ja sitä seuraavista kohdista ilmenee, että oli Italian tasavallan asia ilmoittaa komissiolle, minkä tietojen se katsoi kuuluvan salassapitovelvollisuuden piiriin. Vaikka näissä säännöksissä säädetään, että komissio ilmoittaa päätöksestään kyseiselle jäsenvaltiolle ja antaa tälle mahdollisuuden ilmoittaa yleensä 15 päivän kuluessa luottamuksellisiksi tiedot, joiden se katsoo kuuluvan salassapitovelvollisuuden piiriin, ne eivät vapauta komissiota sille EY 287 artiklassa asetetusta velvollisuudesta olla ilmaisematta ammatti- tai liikesalaisuuksia eivätkä toisaalta estä komissiota päättämästä oma-aloitteisesti olla ilmaisematta tietoja, joiden se katsoo kuuluvan salassapitovelvollisuuden piiriin, vaikkei kyseinen jäsenvaltio tätä erikseen pyytäisikään. Lisäksi on todettava, että vaikka Italian tasavallan voitaisiinkin katsoa toimineen virheellisesti, kun se toimitti komissiolle virheellisiä tietoja eikä ilmoittanut komissiolle Idromacchinen ja De Polin välisiä liikesuhteita koskevien tietojen olevan luottamuksellisia, tällaiset virheet eivät voi kyseenalaistaa toteamusta, jonka mukaan komissio olisi joka tapauksessa voinut

oma-aloitteisesti päättää olla ilmaisematta salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja.

56 Näin ollen se, että riidanalaisessa päätöksessä ilmaistiin sellaisia tosiseikkoja ja arvioita, joissa todetaan nimeltä mainiten, ettei Idromacchine kyennyt toimittamaan De Polille voimassa olevien standardien mukaisia tuotteita eikä noudattamaan sopimusvelvoitteitaan, rikkoi EY 287 artiklassa tarkoitettua salassapitovelvollisuutta. Koska tämän velvollisuuden tarkoituksena on suojata yksityisille annettuja oikeuksia ja koska komissiolla ei ole laajaa harkintavaltaa sen suhteen, onko salassapitosäännöstä jossakin tietyssä yksittäistapauksessa aiheellista poiketa, jo tämän yhteisön oikeuden rikkomisen voidaan katsoa olevan edellä 24 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitettu riittävän ilmeinen rikkominen.

57 Edellä esitetyn perusteella on todettava, että laiminlyömällä salassapitovelvollisuutensa komissio syyllistyi virheelliseen menettelyyn, joka on omiaan synnyttämään EY 288 artiklan toisessa kohdassa tarkoitetun sopimussuhteen ulkopuolisen unionin vastuun.

58 Näin ollen ei ole tarpeen tutkia kantajien viimeistä väitettä, jonka mukaan komissio loukkasi myös suhteellisuusperiaatetta ilmaistessaan riidanalaisessa päätöksessä sellaisia tosiseikkoja ja arvioita, joissa todetaan nimeltä mainiten, ettei Idromacchine kyennyt toimittamaan De Polille voimassa olevien standardien mukaisia tuotteita eikä noudattamaan sopimusvelvoitteitaan. Vaikka suhteellisuusperiaatetta katsottaisiinkin loukatun, kantajat eivät kuitenkaan tässä tapauksessa voisi siitä aiheutuviin vahinkoihin vetoamalla saada luonteeltaan tai määrältään merkittävämpää korvausta kuin se, jonka ne voivat saada komission syyksi luettavan salassapitovelvollisuuden laiminlyönnin perusteella. Näin ollen tästä väitteestä ei ole tarpeen lausua.

Vahingon aiheutuminen

59 Kantajat väittävät lähinnä, että Idromacchinen yrityskuvalle ja maineelle aiheutui aineetonta vahinkoa, koska riidanalaisessa päätöksessä todetaan nimeltä mainiten, ettei Idromacchine kyennyt toimittamaan De Polille voimassa olevien standardien mukaisia tuotteita eikä noudattamaan sopimusvelvoitteitaan.

60 Tästä on todettava, että – kuten edellä 8–12 kohdassa lainatuista riidanalaisen päätöksen maininnoista ilmenee – komissio totesi nimeltä mainiten, ettei Idromacchine kyennyt rakentamaan sertifiointivaatimusten mukaisia säiliöitä [ks. riidanalaisen päätöksen 10 perustelukappaleen iii luetelmakohta, 28 perustelukappaleen kolmas alakohta ja 29 perustelukappaleen kolmas alakohta] eikä toimittamaan kyseisiä säiliöitä sopimusvelvoitteidensa mukaisesti (ks. riidanalaisen päätöksen 31 perustelukappale), sillä seurauksella, että De Polin oli tilattava tarvitsemansa säiliöt toiselta yritykseltä. Tällaiset maininnat, joissa Idromacchine esitettiin epäedullisessa valossa yrityksenä, joka ei kykene tarjoamaan voimassa olevien standardien mukaisia palveluja eikä siten täyttämään sopimusvelvoitteitaan, olivat omiaan vahingoittamaan Idromacchinen yrityskuvaa ja mainetta, joilla on jo sellaisenaan kaupallista arvoa, mitä komissio ei kiistä kirjelmissään.

61 Lisäksi on aiheellista täsmentää, että kuten edellä 39 kohdassa mainitussa asiassa M vastaan Euroopan oikeusasiamies annetussa tuomiossa, jonka 150 kohdassa kantajalle katsotaan aiheutuneen todellinen ja varma vahinko jo siitä, että oikeusasiamiehen internetsivustolla julkaistiin päätös, jossa hänet mainittiin nimeltä erään hallinnollista epäkohtaa koskeneen kantelun yhteydessä, myös nyt tarkasteltavassa asiassa jo Idromacchinen nimeäviä mainintoja sisältävän riidanalaisen päätöksen julkaiseminen virallisessa lehdessä riittää osoittamaan, että sille aiheutunut vahinko on todellinen ja varma.

62 Vaikka katsottaisiinkin – kuten komissio väitti istunnossa –, ettei komissio tehnyt arviointivirhettä todetessaan riidanalaisessa päätöksessä Idromacchinen menetelleen virheellisesti sopimussuhteissaan De Polin kanssa, siinä ilmaistut tosiseikat ja arviot, joissa todetaan nimeltä mainiten, ettei Idromacchine kyennyt toimittamaan De Polille voimassa olevien standardien mukaisia tuotteita eikä noudattamaan sopimusvelvoitteitaan, vahingoittivat joka tapauksessa Idromacchinen yrityskuvaa ja mainetta. Tämä vahinko koskee lisäksi ainoastaan Idromacchinea ja on erillinen niistä arviointivirheistä aiheutuneesta vahingosta, jotka komissio tai Italian tasavalta mahdollisesti tekivät katsoessaan Idromacchinen olevan vastuussa säiliöiden toimituksen viivästymisestä.

63 Näin ollen on katsottava, että Idromacchinen yrityskuvalle ja maineelle on aiheutunut vahinkoa.

Moititun toiminnan ja väitetyn vahingon välinen syy-yhteys

64 Kantajat väittävät lähinnä, että salassapitovelvollisuuden laiminlyönnin ja suhteellisuusperiaatteen loukkaamisen sekä Idromacchinen yrityskuvan ja maineen vahingoittumisen välillä on suora syy-yhteys.

65 Tältä osin on katsottava, että Idromacchinen yrityskuvalle ja maineelle ei olisi aiheutunut vahinkoa, jollei komissio olisi ilmaissut riidanalaisessa päätöksessä sellaisia tosiseikkoja ja arvioita, joissa todetaan nimeltä mainiten, ettei Idromacchine kyennyt toimittamaan De Polille voimassa olevien standardien mukaisia tuotteita eikä noudattamaan sopimusvelvoitteitaan. Näin ollen on hylättävä komission väite, jonka

mukaan sen syyksi luettujen virheiden ja kantajien väittämien vahinkojen välillä ei ole riittävän suoraa syy-yhteyttä.

66 Komission väitteet on hylättävä perusteettomina ensinnäkin siltä osin kuin se katsoo, että kantajille aiheutuneista vahingoista on vastuussa joko De Poli, joka väitti valtiontukia koskevassa hallinnollisessa menettelyssä, että viivästykset alusten rakentamisessa aiheutuivat erityisesti Idromacchinen käyttäytymisestä, tai Italian tasavalta, joka toimitti komissiolle virheellisiä tietoja.

67 Vaikka nimittäin De Polin olisikin katsottava toimittaneen Idromacchinesta virheellisiä tietoja Italian tasavallalle, joka yhtäältä välitti ne virheellisesti komissiolle ja toisaalta jätti ilmoittamatta niiden kuuluvan salassapitovelvollisuuden piiriin, Idromacchinelle tästä aiheutuneen vahingon välittömänä syynä eivät edelleenkään olisi De Polin tai Italian tasavallan toimittamat virheellisiksi väitetyt tiedot vaan se, että komissio ilmaisi riidanalaisessa päätöksessä sellaisia tosiseikkoja ja arvioita, joissa todetaan nimeltä mainiten, ettei Idromacchine kyennyt toimittamaan De Polille voimassa olevien standardien mukaisia tuotteita eikä noudattamaan sopimusvelvoitteitaan, vaikkei niiden julkistaminen ollut riidanalaisen päätöksen päämäärään nähden tarpeellista.

68 Toisin kuin komissio väitti istunnossa sen jälkeen, kun kantajat olivat selittäneet vastauksena unionin yleisen tuomioistuimen esittämiin kysymyksiin, että Tribunale di Venezia oli antanut joulukuussa 2009 tuomion, jonka mukaan De Poli ei ollut laiminlyönyt sopimusvelvoitteidensa täyttämistä Idromacchinea kohtaan, tällainen tuomio ei vaikuta mitenkään siihen toteamukseen, jonka mukaan Idromacchinen yrityskuvalle ja maineelle ei olisi aiheutunut vahinkoa, jollei komissio olisi maininnut sitä nimeltä riidanalaisessa päätöksessä.

69 Edellä 31–68 kohdassa esitetyn perusteella on pääteltävä, että kaikki kolme EY 288 artiklan toisessa kohdassa tarkoitetun sopimussuhteen ulkopuolisen yhteisön vastuun syntymiselle asetettua edellytystä täyttyvät, joten on määritettävä Idromacchinelle aiheutuneesta aineettomasta vahingosta määrättävän vahingonkorvauksen määrä.

Idromacchinelle aiheutuneen aineettoman vahingon korvaaminen

70 Idromacchinen yrityskuvalle ja maineelle aiheutuneen vahingon korvaamiseksi kantajat vaativat, että komissio velvoitetaan suorittamaan niille kohtuulliseksi katsottava vahingonkorvaus, siihen lisättävine hyvityskorkoineen riidanalaisen päätöksen julkaisemispäivästä tuomion julistamispäivään saakka, sekä näille määrille viivästyskorkoa tuomion julistamispäivästä siihen saakka, kunnes mainittu korvaus on kokonaisuudessaan suoritettu, ja että lisäksi määrätään toimenpiteitä Idromacchinen yrityskuvan ja maineen palauttamiseksi.

71 Vaatimuksesta, joka koskee komission velvoittamista suorittamaan kantajille kohtuulliseksi katsottava korvaus, on ensinnäkin huomautettava kantajien täsmentäneen unionin yleisen tuomioistuimen istunnossa esittämiin suullisiin kysymyksiin, että koska aineeton vahinko ei ole mitattavissa, ne ehdottavat ainoastaan viitteellisesti, että unionin yleinen tuomioistuin määräisi niille korvauksen, joka vastaa 30–50:ttä prosenttia aineellisesta vahingosta vaadittua korvausta, siis arviolta 1 637 892–2 729 820 euron korvauksen.

72 Lisävahinkoa aiheuttaneena tekijänä kantajat mainitsevat komission aikaan saaman ”Idromacchinen saaman kielteisen julkisuuden kertautumisen” ja vetoavat ensinnäkin

riidanalaiseen päätökseen esitettyihin viittauksiin 4.7.2006 tehdyssä komission päätöksessä 2006/948/EY valtiontuesta, jota Italia aikoo myöntää Cantieri Navali Termoli S.p. A:lle (EUVL L 383, s. 53), myöhemmin 16.4.2008 tehdyssä päätöksessä 2008/C 208/07 ”Valtiontuki – Italia – Valtiontuki C 15/08 (ex N 318/07, N 319/07, N 544/07 ja N 70/08) – Cantiere Navale de Polin valmistamien neljän kemikaalisäiliöaluksen kolmen vuoden toimitusajan pidentäminen” (EUVL C 208, s. 14) ja viimeksi asiassa T-70/07, Cantieri Navali Termoli vastaan komissio, 12.11.2008 annetussa tuomiossa (ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa) (EUVL C 6, s. 25).

73 Vaikka on totta, että edellä 72 kohdassa mainittuihin virallisessa lehdessä julkaistuihin päätöksiin ja tuomioon sisältyy viittauksia riidanalaiseen päätöksen, on kuitenkin todettava, ettei niissä esitetä uusia mainintoja niistä tosiseikoista ja arvioista, joissa todetaan nimeltä mainiten, ettei Idromacchine kyennyt toimittamaan De Polille voimassa olevien standardien mukaisia tuotteita eikä noudattamaan sopimusvelvoitteitaan. Näin ollen kyseiset kaksi päätöstä ja kyseinen tuomio eivät ole voineet aiheuttaa Idromacchinelle aineetonta lisävahinkoa.

74 Toiseksi on huomautettava, etteivät kantajat ole mitenkään perustelleet vaatimustaan vahingonkorvauksesta, jonka määrä vastaisi 30–50:ttä prosenttia niiden aineellisista vahingoista vaatimasta 5 459 641,28 euron korvauksesta. Vaikka se, että komission kaltainen viranomainen julkistaa Idromacchinen epäedulliseen valoon saattavia tietoja, on omiaan aiheuttamaan todellista vahinkoa yhtiön yrityskuvalle ja maineelle, kantajat eivät esitä väitteitä tai näyttöä, jonka perusteella voitaisiin ymmärtää, miksi tätä summaa olisi pidettävä kohtuullisena korvauksena Idromacchinen yrityskuvalle ja maineelle aiheutuneesta vahingosta. Tältä osin voidaan erityisesti todeta, ettei vaaditulla summalla ole väitetty olevan yhteyttä Idromacchinen yrityskuvansa ja maineensa luomiseksi ja säilyttämiseksi tekemien investointien kustannuksiin. Toisaalta

kantajat eivät myöskään ole esittäneet väitteitä tai näyttöä siitä, että kyseinen summa, joka on 12–20 kertaa suurempi kuin 133 500 euron vuotuinen keskimääräinen voitto, jonka Idromacchine väittää tehneensä riidanalaisen päätöksen julkaisemista edeltävinä vuosina, olisi kohtuullinen korvaus Idromacchinelle aiheutuneesta vahingosta.

75 Kolmanneksi on todettava, että kantajat ovat joka tapauksessa pystyneet erittäin merkittävästi rajoittamaan Idromacchinelle aiheutuneen aineettoman vahingon suuruutta. Siltä osin kuin kantajat mainitsevat italialaisen sertifiointielimen myöntäneen 5.10.2004 Idromacchinelle vaatimustenmukaisuustodistuksen, jossa kyseiset säiliöt todetaan voimassa olevien standardien mukaisiksi, on pääteltävä, että Idromacchine on todistuksen esittämällä voinut osoittaa nykyisille ja mahdollisille asiakkailleen jo ennen riidanalaisen päätöksen julkaisemista, etteivät siinä Idromacchinesta esitetyt kielteiset arviot pidä paikkaansa, ja näin rajoittaa päätöksestä yrityskuvalleen ja maineelleen aiheutuvaa vahinkoa. Tästä syystä on hylättävä perusteettomina myös kantajien vastauksessaan unionin yleisen tuomioistuimen istunnossa esittämiin kysymyksiin esittämät väitteet, joiden mukaan Idromacchinen yrityskuvalle ja maineelle aiheutunut vahinko oli sitäkin suurempi, kun otetaan huomioon, että internetin hakuohjelma on riidanalainen päätöksen julkaisemisesta lähtien antanut sen ensimmäisenä Idromacchinea koskevana hakutuloksena ja että päätös julkaistiin sekä komission kilpailuasioiden pääosaston internetsivustolla että virallisessa lehdessä, joita luetaan erittäin laajasti.

76 Koska kantajat eivät esitä enempää täsmennyksiä Idromacchinen yrityskuvalle ja maineelle aiheutuneen vahingon laajuudesta, unionin yleinen tuomioistuin katsoo edellä 71–75 kohdassa esitetyn perusteella, että kohtuullinen vahingonkorvauksen määrä on 20 000 euroa.

77 Mitä tulee kantajien vaatimukseen, jonka mukaan suoritettavaan korvaukseen on lisättävä riidanalaisen päätöksen julkaisemispäivästä tämän tuomion julistamispäivään saakka laskettava hyvityskorko ja viivästyskorkoa tuomion julistamispäivästä siihen

saakka, kunnes mainittu korvaus on kokonaisuudessaan suoritettu, on ensinnäkin todettava, että silloin, kun sopimussuhteen ulkopuolista yhteisön vastuuta koskevat edellytykset täyttyvät, vahingon aiheuttavan tapahtuman ja vahingonkorvauksen maksamisen välillä kuluneesta ajasta aiheutuvia epäedullisia seurauksia ei voida jättää huomiotta, koska rahan arvon aleneminen on otettava huomioon (asia T-260/97, Camar v. neuvosto ja komissio, tuomio 13.7.2005, Kok., s. II-2741, 138 kohta; ks. vastaavasti myös asia C-308/87, Grifoni v. Euratom, tuomio 3.2.1994, Kok., s. I-341, 40 kohta). On katsottava, että rahan arvon alenemista kuvastaa Eurostatin (Euroopan unionin tilastotoimisto) asianomaisten yritysten sijoittautumisvaltiossa kyseisen aikavälin osalta toteama vuotuinen inflaatioprosentti (ks. vastaavasti yhdistetyt asiat C-104/89 ja C-37/90, Mulder ym. v. neuvosto ja komissio, tuomio 27.1.2000, Kok., s. I-203, 220 ja 221 kohta; edellä mainittu asia Camar v. neuvosto ja komissio, tuomion 139 kohta ja asia T-285/03, Agraz ym. v. komissio, tuomio 26.11.2008, 50 kohta, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa). Tältä osin on todettava, että nyt tarkasteltavassa asiassa vahinko sattui päivänä, jona riidanalainen päätös julkaistiin virallisessa lehdessä, eli 18.2.2005.

78 Edellä esitetyn perusteella komissio on velvoitettava suorittamaan riidanalaisen päätöksen julkaisemispäivästä eli 18.2.2005 alkaen tämän tuomion julistamispäivään saakka hyvityskorkoa, joka on suuruudeltaan kyseisen ajanjakson aikana sovellettu Euroopan keskuspankin perusrahoitusoperaatioille vahvistama korkokanta, jota korotetaan kahdella prosenttiyksiköllä.

79 Unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan suoritettavalle vahingonkorvaukselle voidaan määrätä maksettavaksi viivästyskorkoa korvausvelvoitteen toteavan tuomion julistamispäivästä alkaen (ks. vastaavasti edellä 26 kohdassa mainitut yhdistetyt asiat Dumortier ym. v. neuvosto, tuomion 25 kohta; edellä 77 kohdassa mainitut yhdistetyt asiat Mulder ym. v. neuvosto ja komissio, tuomion 35 kohta ja edellä 77 kohdassa mainittu asia Agraz ym. v. komissio, tuomion 55 kohta). Oikeuskäytännön mukaan sovellettava korko on kyseisen ajanjakson aikana sovellettu EKP:n perusrahoitusoperaatioille vahvistama korkokanta, jota korotetaan kahdella prosenttiyksiköllä (edellä 77 kohdassa mainittu asia Camar v. komissio ja

neuvosto, tuomion 146 kohta ja edellä 77 kohdassa mainittu asia Agraz ym. v. komissio, tuomion 55 kohta).

80 Edellä esitetyn perusteella komissio velvoitetaan maksamaan tämän tuomion julistamispäivästä siihen saakka, kunnes mainittu korvaus on kokonaisuudessaan suoritettu, viivästyskorkoa, joka on suuruudeltaan kyseisen ajanjakson aikana sovellettu Euroopan keskuspankin perusrahoitusoperaatioille vahvistama korkokanta, jota korotetaan kahdella prosenttiyksiköllä.

81 Kolmanneksi Idromacchinen yrityskuvan palauttamista koskevista kantajan vaatimuksista on huomautettava, että oikeuskäytännön mukaan EY 288 artiklan toisesta kohdasta ja EY 235 artiklasta – joissa ei suljeta pois luontoissuorituksena maksettavaa korvausta – seuraa, että Euroopan unionin lainkäyttöelimellä on toimivalta velvoittaa yhteisö suorittamaan kaikentyyppisiä korvauksia, jotka ovat jäsenvaltioiden sopimussuhteen ulkopuolista vastuuta koskevan lainsäädännön yhteisten yleisten periaatteiden mukaisia, myös luontoissuorituksena, jos se on näiden periaatteiden mukainen, tarvittaessa määräyksenä tehdä tai olla tekemättä jotakin (edellä 26 kohdassa mainittu asia Galileo International Technology ym. v. komissio, tuomion 63 kohta).

82 Nyt tarkasteltavassa asiassa on kuitenkin hylättävä perusteettomina kantajien vaatimukset, joiden mukaan unionin yleisen tuomioistuimen on velvoitettava komissio palauttamaan Idromacchinen yrityskuva joko julkaisemalla virallisessa lehdessä riidanalaisen päätöksen virheellisiksi väitetyt maininnat oikaiseva ilmoitus tai lähettämällä telakka-alan toimijoille kirje, jossa oikaistaan riidanalaisessa päätöksessä olevat virheellisiksi väitetyt tiedot. Kirjelmissään kantajat korostavat toistuvasti, ettei Idromacchine ole mitenkään laiminlyönyt täyttää sopimusvelvoitteitaan De Polia kohtaan. On kuitenkin muistutettava, että edellä 56 kohdassa komission syyksi kantajien vaatimuksen mukaisesti luettu virhe koskee Idromacchinen nimen julkistamista, ei tosiseikkojen virheellistä arviointia siinä, että Idromacchinen katsottiin riidanalaisessa päätöksessä olevan vastuussa sopimusvelvoitteiden laiminlyömisestä De Polia kohtaan. Koska kantajat eivät ole esittäneet tällaista arviointivirhettä koskevaa vaatimusta eikä sen toteaminen siten ole nyt tarkasteltavan kanteen kohteena, ei ole

myöskään tarpeen tutkia, tekikö komissio tällaisen arviointivirheen, eikä etenkään velvoittaa komissiota ryhtymään toimenpiteisiin Idromacchinen yrityskuvan ja maineen palauttamiseksi.

83 Kantajien vaatimus Idromacchinen yrityskuvan ja maineen palauttamisesta on siis hylättävä perusteettomana.

84 Päätelmänä Idromacchinelle aiheutuneita aineettomia vahinkoja koskevasta kantajien vahingonkorvausvaatimuksesta on siis ensinnäkin todettava sopimussuhteen ulkopuolisen yhteisön vastuun syntymiselle asetettujen edellytysten täyttyvän, toiseksi määrättävä Idromacchinelle aiheutuneesta aineettomasta vahingosta 20 000 euron vahingonkorvaus ja kolmanneksi velvoitettava komissio maksamaan suoritettavasta korvauksesta riidanalaisen päätöksen julkaisemisesta eli 18.2.2005 alkaen tämän tuomion julistamispäivään saakka hyvityskorkoa, joka on suuruudeltaan kyseisen ajanjakson aikana sovelletun, Euroopan keskuspankin perusrahoitusoperaatioille vahvistama korkokanta, jota korotetaan kahdella prosenttiyksiköllä, ja neljänneksi velvoitettava komissio maksamaan suoritettavaan korvaukseen tämän tuomion julistamispäivästä siihen saakka, kunnes mainittu korvaus on kokonaisuudessaan suoritettu, viivästyskorkoa, joka on suuruudeltaan kyseisen ajanjakson aikana sovellettu Euroopan keskuspankin perusrahoitusoperaatioille vahvistama korkokanta, jota korotetaan kahdella prosenttiyksiköllä.

Capuzzoille aiheutunut henkinen kärsimys

85 Kirjelmissään kantajat väittävät, että Capuzzoille on aiheutunut lähinnä kahdenlaista henkistä kärsimystä. Kantajien mukaan ensinnäkin Idromacchinen yrityskuvan ja maineen vahingoittumisen ”seurauksena” Capuzzojen maineelle Idromacchinen omistajina ja yhtiön johtajina aiheutui vahinkoa. Toiseksi kantajat väittävät

Capuzzojen kärsineen ”ahdistuksesta, joka johtui [heidän] kiireellisestä tarpeestaan korjata vahinko, jonka komissio oli aiheuttanut julkaisemalla tietoja, joita [Capuzzot] pitivät ja edelleenkin pitävät valheellisina”, sekä ”epävarmuudesta” ja ”turhautumisesta”, joka johtui Capuzzojen tuloksettomista yrityksistä saada riidanalaisen päätöksen julkaisemisen jälkeen korvausta Idromacchinelle aiheutuneesta vahingosta.

86 Koska edellä 57 kohdassa jo todettiin komission menetelleen virheellisesti laiminlyödessään salassapitovelvollisuutensa, on seuraavaksi tutkittava, ovatko kantajat nyt tarkasteltavassa tapauksessa näyttäneet toteen, että Capuzzoille on aiheutunut varmaa ja todellista henkistä kärsimystä ja että virheellisen menettelyn ja väitetyn henkisen kärsimyksen välillä on syy-yhteys. Edellä 27 kohdassa mainitun oikeuskäytännön mukaan unionin vastuu ei voi syntyä, jos toinen näistä edellytyksistä jää täyttymättä.

87 Capuzzojen julkisuuskuvalle ja maineelle Idromacchinen yrityskuvan ja maineen vahingoittumisen ”seurauksena” aiheutuneeksi väitetystä vahingosta on komission tapaan todettava, ettei riidanalaisessa päätöksessä missään kohden mainita Capuzzojen nimiä eikä mitään siinä mainituista virheellisistä menettelyistä lueta henkilökohtaisesti heidän syykseen.

88 Vielä on huomautettava, että se, että Idromacchinen osakepääoma on kokonaan Capuzzojen omistuksessa ja että nämä ovat yhtiön ylintä johtoa, ei yksinään vaikuta mitenkään siihen toteamukseen, jonka mukaan komissio kyseenalaistaa riidanalaisessa päätöksessä ainoastaan Idromacchinen käyttäytymisen, ei sen osakkaiden eikä johtajien käyttäytymistä. Tältä osin on korostettava, että – kuten edellä 8–12 kohdassa lainatuista riidanalaisen päätöksen maininnoista ilmenee – kyseisessä päätöksessä

saatetaan kyseenalaiseksi itse yhtiön kyky noudattaa sopimusvelvoitteitaan ja toimittaa voimassa olevien standardien mukaisia tuotteita, ei Capuzzojen mainetta sen johtajina ja osakkaina.

89 Siltä osin kuin kantajat viittaavat asiassa T-231/97, New Europe Consulting ja Brown vastaan komissio, 9.7.1999 annettuun tuomioon (Kok., s. II-2403, 54 ja 55 kohta), on huomautettava, että tuon asian tosiseikat poikkeavat nyt tarkasteltavan asian olosuhteista, joten sitä ei voida soveltaa tähän asiaan. Vaikka tuomion 54 ja 55 kohdasta nimittäin ilmenee ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen todenneen kyseisessä asiassa, että yhtiön maineen vahingoittaminen oli aiheuttanut vakavia seurauksia myös sen johtajan maineelle, koska hän omisti 99 prosenttia sen osakkeista, tämä päätelmä johtui ainoastaan asian erityisolosuhteista eli yhtäältä siitä, että johtaja harjoitti aluksi liiketoimintaa yksityisenä elinkeinonharjoittajana, ja toisaalta siitä, että komissio oli saattanut hänet henkilökohtaisesti epävarmaan tilanteeseen ja pakottanut hänet tarpeettomiin ponnistuksiin komission itsensä luoman tilanteen muuttamiseksi. Nyt tarkasteltavassa tapauksessa kantajat eivät kuitenkaan ole esittäneet näyttöä siitä, että nyt tarkasteltavassa asiassa olisi kyse kummastakaan näistä olosuhteista.

90 Näin ollen on todettava, etteivät kantajat ole näyttäneet toteen, että Capuzzojen julkisuuskuvalle ja maineelle Idromacchinen osakkaina ja johtajina olisi aiheutunut todellista vahinkoa.

91 Capuzzoille aiheutuneesta henkisestä kärsimyksestä eli ”ahdistuksesta”, jota aiheutui tarpeesta korjata Idromacchinelle aiheutunut vahinko, sekä ”epävarmuudesta” ja ”turhautumisesta”, jotka johtuivat heidän tuloksettomista yrityksistään saada korvausta Idromacchinelle aiheutuneesta vahingosta riidanalaisen päätöksen julkaisemisen jälkeen, on ensinnäkin todettava kantajien tyytyvän ainoastaan vetomaan heille aiheutuneeseen psyykkiseen vahinkoon esittämättä siitä kuitenkaan mitään näyttöä.

92 Toisaalta on joka tapauksessa todettava, ettei kantajien unionin yleiselle tuomioistuimelle toimittamista asiakirjoista ilmene, että Capuzzot olisivat Idromacchinen johtajina olleet henkilökohtaisesti yhteydessä hallintoviranomaisiin kahta Italian ulkoministeriölle ja komissiolle osoittamaansa kirjettä lukuun ottamatta. Näiden yhteydenottojen ei yksinään voida katsoa olevan omiaan aiheuttamaan sellaista harmia, joka ylittäisi Capuzzojen kaltaisten yritysjohtajien liike-elämässä tavanomaisesti kokemat seuraukset ja joka siten voitaisiin luokitella henkiseksi kärsimykseksi.

93 Kantajat eivät näin ollen ole näyttäneet toteen, että Capuzzojen kokema ”ahdistus”, ”epävarmuus” ja ”turhautuminen” muodostaisivat todellisen ja varman vahingon.

94 Edellä 84–93 kohdassa esitettyjen näkökohtien perusteella Capuzzoille aiheutunutta henkistä kärsimystä koskeva vahingonkorvausvaatimus on siis hylättävä. Näin ollen on hylättävä perusteettomina kantajien toisen ja kolmannen vaatimuksensa yhteydessä esittämät korvausvaatimukset, jotka koskevat tähän liittyvien hyvitys- ja viivästyskorkojen maksamista ja komission velvoittamista palauttamaan Capuzzojen julkisuuskuva ja maine.

2. *Aineellisia vahinkoja koskeva korvausvaatimus*

95 Kantajat väittävät kärsineensä neljänlaista aineellista vahinkoa.

96 Ensinnäkin kantajat vaativat korvausta vahingosta, joka Idromacchinelle aiheutui sen velvoittamisesta esittämään sekä Italian tasavallalle että komissiolle muodollinen pyyntö saada tutustua niiden riidanalaisen päätöksen tekemiseen johtaneen

valtiontukimenettelyn aikana vaihtamiin asiakirjoihin. Tältä osin kantajat vaativat yhtäältä 3 569,28 euron korvausta, joka vastaa asianajajan palkkioita sekä matkakuluja, joita niille aiheutui Idromacchinen työntekijän lähettämisestä tutustumaan Italian viranomaisten hallussa oleviin asiakirjoihin, ja toisaalta 9 072 euron korvausta, joka vastaa tilintarkastusyhtiöltä nyt vireillä olevan oikeudenkäyntimenettelyn yhteydessä tilatun, Idromacchinelle aiheutuneista vahingoista tehdyn teknisen ja kirjanpidollisen asiantuntijaselvityksen kustannuksia (jäljempänä asiantuntijaselvitys).

97 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 91 artiklan b alakohdan mukaan korvattaviksi oikeudenkäyntikuluiksi katsotaan asianosaisille asian käsittelystä aiheutuneet välttämättömät kustannukset.

98 Kantajien unionin yleisessä tuomioistuimessa vireillä olevassa oikeudenkäyntimenettelyssä aiheutuneeksi väitetyn vahingon määrän määrittämiseksi teettämästä asiantuntijaselvityksestä aiheutuneista kustannuksista on ensinnäkin todettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan asianosaisille oikeudenkäyntimenettelystä aiheutuneita tällaisia kustannuksia ei voida pitää oikeudenkäyntikuluista erillään korvattavana vahinkona (ks. vastaavasti asia C-334/97, komissio v. Montorio, tuomio 10.6.1999, Kok., s. I-3387, 54 kohta ja asia T-140/04, Ehcon v. komissio, määräys 14.9.2005, Kok., s. II-3287, 79 kohta).

99 Edellä esitetyn perusteella on todettava, ettei kantajilla ole perusteita saada EY 288 artiklan toisen kohdan nojalla korvausta nyt vireillä olevan oikeudenkäyntimenettelyn yhteydessä teettämänsä asiantuntijaselvityksen kustannuksista.

100 Asianajokuluista ja Idromacchinen työntekijän matkakuluista, jotka liittyivät pyyntöön tutustua Italian tasavallan ja komission väliseen kirjeenvaihtoon ja joita kantajille oli aiheutunut oikeudenkäyntiä edeltäneen menettelyn kuluessa, on toiseksi huomautettava, että unionin yleinen tuomioistuin on katsonut, että vaikka yleensä oikeudenkäyntiä edeltävän menettelyn aikana tehdäänkin huomattavaa oikeudellista työtä, on muistettava, että työjärjestyksen 91 artikla koskee ainoastaan asian käsittelyä unionin yleisessä tuomioistuimessa, ei oikeudenkäyntiä edeltävää menettelyä Tämä ilmenee erityisesti työjärjestyksen 90 artiklasta, jossa viitataan nimenomaisesti ”asian käsittelyyn unionin yleisessä tuomioistuimessa” (ks. vastaavasti asia T-38/95 DEP, Groupe Origny v. komissio, määräys 24.1.2002, Kok., s. II-217, 29 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Siten tällaisten kulujen katsominen korvattavaksi vahingoksi vahingonkorvauskannetta käsiteltäessä olisi ristiriidassa sen kanssa, että oikeudenkäyntiä edeltävän menettelyn kuluessa syntyneitä kuluja ei ole pidetty korvattavina kuluina, kuten edellä mainitusta oikeuskäytännöstä ilmenee (edellä 98 kohdassa mainittu asia Ehcon v. komissio, määräyksen 79 kohta).

101 Näin ollen on myös todettava, ettei kantajilla ole perusteita saada EY 288 artiklan toisen kohdan nojalla korvausta oikeudenkäyntiä edeltäneen menettelyn kuluessa aiheutuneista asianajajan palkkiokuluista ja Idromacchinen työntekijän matkakuluista.

102 Edellä 95–101 kohdassa esitettyjen näkökohtien perusteella kantajille tätä oikeudenkäyntiä edeltäneen menettelyn kuluessa syntyneitä kuluja ja niille itse oikeudenkäyntimenettelystä aiheutuneita kuluja koskevat korvausvaatimukset on siten hylättävä.

103 Koska unionin yleinen tuomioistuin totesi jo edellä 57 kohdassa, että komission tekemä virhe on omiaan synnyttämään sopimussuhteen ulkopuolisen yhteisön vastuun, on toiseksi tutkittava, ovatko kantajat tosiasiallisesti näyttäneet toteen, että niiden väittämät muut aineelliset vahingot ovat todellisia ja että kunkin vahingon ja

komission väitetyn virheen välillä on syy-yhteys. Edellä 27 kohdassa mainitusta oikeuskäytännöstä nimittäin ilmenee, ettei sopimussuhteen ulkopuolinen unionin vastuu voi syntyä, jos toinen näistä edellytyksistä jää täyttymättä.

104 Ensinnäkin kantajat vaativat 3 900 000 euron vahingonkorvausta, joka vastaa säiliöiden rakentamisarvoa. Kantajien mukaan Idromacchine ei onnistunut myymään säiliöitä kenellekään, mihin olivat syynä riidanalaisessa päätöksessä niiden oletetusta puutteellisuudesta esitetyt maininnat, kuten ilmenee kannekirjelmään liitetystä 30.3.2007 päivätystä asiamiehen kirjeestä (jäljempänä asiamiehen kirje).

105 Tästä kysymyksestä on yhtäältä todettava kantajien väittävän kirjelmissään, että kyseisten säiliöiden jäätyä riidanalaisen päätöksen julkaisemisen jälkeen myymättä ”Idromacchine ryhtyi vielä yhteistyössä muiden alan yritysten ja muutamien varustamojen kanssa itse rakentamaan turhaan toista alusta (jonka fyysiset ja mekaaniset ominaisuudet [olivat] samanlaiset kuin niiden [De Polin] alusten, joihin tilatut säiliöt olisi pitänyt asentaa)”. Näin ollen – ja tarvitsematta lausua asiamiehen kirjeen todistusarvosta, jonka komissio kiistää – on todettava, että kantajien itsensäkin mukaan säiliöt jäivät myymättä siksi, että ne oli rakennettu vastaamaan niiden alusten erityisominaisuuksia, joihin De Poli aikoi säiliöt asentaa, eivät siksi, että komissio menetteli virheellisesti riidanalaisen päätöksen julkaisemisessa.

106 Toisaalta on joka tapauksessa todettava, ettei Idromacchinelle tässä yhteydessä aiheutuneen aineellisen vahingon välittömänä syynä ollut komission virheellinen menettely, vaan se, ettei De Polilta saatu maksua säiliöistä. Idromacchinella ei siis ole oikeutta saada korvausta tästä aineellisesta vahingosta nyt vireillä olevassa menettelyssä, vaan se voi tarvittaessa saada tämän ainoastaan nostamalla sopimussuhteeseen perustuvaa vahingonkorvausta koskevan kanteen kansallisessa tuomioistuimessa.

107 Kantajat eivät näin ollen ole näyttäneet toteen, että komission virheellisellä menettelyllä olisi syy-yhteys aineelliseen vahinkoon, joka Idromacchinelle aiheutui sen joutuessa itse vastaamaan myymättä jääneiden säiliöiden rakennuskustannuksista. Kantajien tältä osin esittämä vahingonkorvausvaatimus on siis hylättävä.

108 Toiseksi kantajat vaativat 1 013 000 euron korvausta vahingoista, joita niille väitetään aiheutuneen ”yksinomaan säiliöiden valmistukseen käytettävien Idromacchinen tuotantotilojen ja -laitteiden tuottamattomuudesta vuosina 2005–2008”. Ne toteavat ”Idromacchinen joutuneen vuodesta 2005 lähtien vastaamaan [riidanalaisessa päätöksessä] julkaistujen tietojen vuoksi kannattamattomaksi käyneen tuotannonalan säilyttämiseksi monenlaisista kustannuksista, joita ei voitu alentaa”. Tältä osin ne ovat liittäneet kirjelmiinsä Idromacchinen työntekijän laatiman taulukon, jonka mukaan säiliöiden valmistukseen käytettiin 14:ää laitetta, jotka Idromacchine oli hankkinut vuosina 1995 ja 2002 ja joiden yhteenlaskettu käypä arvo oli 1 013 000 euroa.

109 On huomautettava, että vaikka vaaditun korvauksen määrä kantajien arvioiden mukaan vastaakin säiliöiden valmistuksessa käytettyjen laitteiden käypää arvoa vuonna 2008, tällä määrällä ei kuitenkaan ole mitään yhteyttä vahingonkorvausvaatimuksen kohteeseen, koska kyseisiä laitteita ei käytetty kolmeen vuoteen riidanalaisen päätöksen julkaisemisen jälkeen. Näin ollen on todettava, että vahinko, josta 1 013 000 euron vahingonkorvausta vaaditaan, ei ole todellinen eikä varma.

110 Lisäksi on joka tapauksessa todettava, etteivät kantajat tässä tapauksessa ole näyttäneet toteen syy-yhteyttä komission virheellisen menettelyn ja sen välillä, ettei Idromacchine voinut käyttää mainittuja laitteita kolmeen vuoteen riidanalaisen päätöksen hyväksymisen jälkeen.

111 Kantajien väitteistä, joiden mukaan säiliöiden valmistussektori kasvoi vuosina 2005–2008 ja joiden mukaan Idromacchine ei koskaan saanut valituksia muilta asiakkailta kuin De Polilta, ei ensinnäkään voida päätellä, että Idromacchinen liikevaihto ja kyky realisoida laitteita eivät olisi heikentyneet kyseisen ajanjakson aikana, jollei riidanalaista päätöstä olisi julkaistu. Markkinoiden kasvaminen ei nimittäin välttämättä johda siihen, että myös jonkin tietyn näillä markkinoilla toimivan yrityksen liikevaihto kasvaa.

112 Kantajien toimittama asiamiehen kirje, jonka mukaan asiakkaat, joihin kantajat ottivat yhteyttä kyseisten säiliöiden myymiseksi, ”suhtautuivat tarjoukseen ylitsepääsemättömin varauksin [ottaen huomioon] [kyseisten] säiliöiden puutteellisuuden, josta Euroopan komissio oli ilmoittanut 18.2.2005 julkaistussa [virallisessa lehdessä]”, ei riitä näyttämään toteen, että riidanalaisen päätöksen julkaisemisen ja vuosina 2005–2008 tapahtuneen Idromacchinen liikevaihdon voimakkaan laskun välillä olisi riittävän suora syy-yhteys, joka merkitsisi, ettei se komission tekemien virheiden seurauksena voinut käyttää laitteitaan kolmeen vuoteen riidanalaisen päätöksen julkaisemisen jälkeen. Tältä osin on korostettava, etteivät kantajat esitä mitään näyttöä siitä, että Idromacchinen nykyiset tai mahdolliset asiakkaat olisivat riidanalaisen päätöksen julkaisemisen takia luopuneet tilaamasta siltä riidanalaisessa päätöksessä tarkoitettujen säiliöiden lisäksi muitakin säiliöitä tai että Idromacchine olisi riidanalaisen päätöksen julkaisemisen seurauksena esimerkiksi poistettu toimittajaluettelosta, johon se oli aiemmin otettu ja josta kantajien kirjelmissä mainitaan, että jo ”tällaiseen luetteloon pääseminen [takasi] tilausten saamisen”.

113 Kantajat eivät siis esitä mitään sellaista näyttöä, jonka perusteella voitaisiin ymmärtää, mistä syistä riidanalaisen päätöksen julkaiseminen olisi johtanut Idromacchinen liikevaihdon laskuun, koska Idromacchine omienkin lausumiensa mukaan saattoi jo

ennen riidanalaisen päätöksen julkaisemista osoittaa nykyisille ja potentiaalisille asiakkailleen, että italialainen sertifiointielin oli 5.10.2004 myöntänyt todistuksen, jossa säiliöt todettiin voimassa olevien standardien mukaisiksi.

114 Edellä 108–113 kohdassa esitetyistä toteamuksista ilmenee, etteivät kantajat ole näyttäneet toteen todellisen ja varman vahingon olemassaoloa eivätkä välitöntä syy-yhteyttä komission virheellisen menettelyn ja niille aiheutuneiden aineellisten vahinkojen välillä, joiden väitettiin johtuneen ”yksinomaan säiliöiden valmistukseen käytettävien Idromacchinen tuotantotilojen ja -laitteiden tuottamattomuudesta vuosina 2005–2008”.

115 Kolmanneksi kantajat vaativat 534 000 euron korvausta Idromacchinen säiliöiden tilauskannan supistumisen seurauksena menettämiksi väittämistään tuloista. Vaadittu määrä vastaa kokonaisvoittoa, joka Idromacchinelle olisi kertynyt vuosina 2005–2008, jollei riidanalaista päätöstä olisi julkaistu. Tästä on riittävää todeta, että – kuten edellä 110 kohdassa mainittiin – kantajat eivät ole esittäneet mitään näyttöä siitä, että komission virheellisen menettelyn ja Idromacchinen liikevaihdon ja kannattavuuden laskun välillä olisi olemassa syy-yhteys.

116 Näin ollen kantajien vahingonkorvausvaatimus on hylättävä perusteettomana siltä osin kuin se koskee niille aiheutuneeksi väitettyjä aineellisia vahinkoja, joiden määräksi ne esittävät yhteensä 5 459 641,28 euroa. Edellä esitetystä seuraa, että kantajien ensimmäisen vaatimuksensa yhteydessä esittämät korvausvaatimukset, jotka koskevat hyvitys- ja viivästyskorkojen maksamista kyseisestä määrästä, on samoin hylättävä perusteettomina.

117 Edellä esitetyn perusteella on asianmukaista todeta, että kanne on hyväksyttävä siltä osin kuin kantajat vaativat korvausta Idromacchinelle aiheutuneesta aineettomasta vahingosta ja hylättävä muilta osin.

Oikeudenkäyntikulut

118 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 3 kohdassa määrätään, että jos asiassa osa vaatimuksista ratkaistaan toisen asianosaisen ja osa toisen asianosaisen hyväksi, unionin yleinen tuomioistuin voi määrätä oikeudenkäyntikulut jaettaviksi asianosaisten kesken tai määrätä, että kukin vastaa omista kuluistaan.

119 Koska kanne on osittain hyväksytty, on kohtuullista määrätä komissio vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan ja velvoittaa se korvaamaan kaksi kolmasosaa kantajien oikeudenkäyntikuluista, jolloin kantajat vastaavat yhdestä kolmasosasta omia oikeudenkäyntikulujaan.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Euroopan komissio velvoitetaan maksamaan Idromacchine Srl:lle 20 000 euroa sen kärsimästä aineettomasta vahingosta.

2) Idromacchinelle maksettavaan korvaukseen lisätään 18.2.2005 alkaen tämän tuomion julistamispäivään saakka hyvityskorkoA, joka on suuruudeltaan Euroopan keskuspankin perusrahoitusoperaatioille vahvistama korkokanta, jota korotetaan kahdella prosenttiyksiköllä.

3) Idromacchinelle maksettavaksi määrätylle vahingonkorvaukselle on maksettava tämän tuomion julistamispäivästä siihen saakka, kunnes korvaus on kokonaisuudessaan suoritettu, viivästyskorkoa, joka on suuruudeltaan Euroopan keskuspankin perusrahoitusoperaatioille vahvistama korkokanta, jota korotetaan kahdella prosenttiyksiköllä.

4) Kanne hylätään muilta osin.

5) Komissio vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan ja se velvoitetaan korvaamaan kaksi kolmasosaa Idromacchinen, Alessandro Capuzzon ja Roberto Capuzzon oikeudenkäyntikuluista, ja kantajat vastaavat yhdestä kolmasosasta omia oikeudenkäyntikulujaan.

Pelikánová Jürimäe Van der Woude

Julistettiin Luxemburgissa 8 päivänä marraskuuta 2011.

Allekirjoitukset

Sisällysluettelo

Asian tausta ..... II - 7841

Asian käsittely ja asianosaisten vaatimukset ..... II - 7846

Oikeudellinen arviointi ..... II - 7848

1. Aineettomia vahinkoja koskeva korvausvaatimus ..... II - 7851

Idromacchinelle aiheutunut aineeton vahinko ..... II - 7851

Komission lainvastaiseksi moitittu toiminta ..... II - 7851

Vahingon aiheutuminen ..... II - 7860

Moititun toiminnan ja väitetyn vahingon välinen syy-yhteys ..... II - 7861

Idromacchinelle aiheutuneen aineettoman vahingon korvaaminen ..... II - 7863

Capuzzoille aiheutunut henkinen kärsimys ..... II - 7868

2. Aineellisia vahinkoja koskeva korvausvaatimus ..... II - 7871

Oikeudenkäyntikulut ..... II - 7878